

Visor till gitarr

Julsånger

35 sånger från advent till nyår

Visor till gitarr

10

Musik att minnas

Visor till gitarr

10

Julsånger

Författare: Anders Berglund

Förlag: Musik att minnas, Källslätten 12, 647 91 Mariefred

© Copyright 2008 Anders Berglund och Musik att minnas

Gå Sion din konung att möta

Eric Nyström
J. McGranahan

Gå, Si - on, din ko-nung att mö - ta Je - ru - sa-lem, gläds åt din Gud. Strö
 pal - mer på väg för Mes - si - as, och red dig som vän - tan - de brud. Var
 glad, var glad, var glad i din Her - re och Gud. Var
 glad, var glad och hyl - la din Ko - nung och Gud.

2. Han kommer från eviga fröjder,
 han lämnar sin tron av kristall,
 sin ära i ljusets palatser
 och lägges på strå i ett stall.

A E
 Var glad, var glad,
 H7 E
 var glad i din Herre och Gud.
 A E
 Var glad, var glad,
 H7 E
 och hylla din Konung och Gud.

3. Han kommer till sörjande hjärtan
 och livet får annan gestalt

Han kommer i makt att regera
 tills Gud uti alla blir allt.

A E
 Var glad, var glad,
 H7 E
 var glad i din Herre och Gud.
 A E
 Var glad, var glad,
 H7 E
 och hylla din Konung och Gud.

Advent

Advent varar från fjärde söndagen före jul till och med julaftonen. De fyra veckor som adventstiden omfattar firades förr med både bot och fasta. Advent kallades då också för julfastas.

I dag är sedan med botgöring och fasta borta sedan länge. Adventstiden är för många en förberedelse inför julen, som inleder kyrkoåret. Vi tänder ljus i adventsstakar, en sedvänja som blev vanlig på 1920-talet. Under slutet av 1930-talet började det också bli vanligt att hänga upp en adventsstjärna av papp i fönstret.

Själva ordet advent kommer från latinet och betyder ankomst.

Bereden väg för Herran

Frans Michael Franzén
Folkmelodi

Be - re - den väg för Her - ran! Berg sjun - ken, djup, stân
 opp! Han kom - mer, han som fjär - ran var sedd av
 fad - rens hopp. Rätt - fär - dig - he - tens Förs - te av
 Da - vids hus den stör - ste. Väl - sig - nad va - re
 han som kom i Her - ren som namn!

2. Guds folk, för dig han träder,
 en evig konung opp.

Strö palmer, bred ut kläder,
 sjung ditt uppfyllda hopp.

Guds löften äro sanna,
 nu ropa: Hosianna!

Välsignad vare han
 som kom i Herrens namn.

3. Gör dina portar vida
 för Herrens härlighet.

Se, folken kring dig bida
 att nå din salighet.
 Kring jordens länder alla
 skall denna lovsång skalla:
 Välsignad vare han
 som kom i Herrens namn.

En röst ropar: Bana väg för Herren genom öknen, gör en jämn väg i ödemarken för vår Gud! Alla dalar skall höjas, alla berg och höjder sänkas. Oländig mark skall jämnas och branter bli till slätt. Herrens härlighet skall uppenbaras, och alla mänsklor se det. Herren har talat.

En röst sade: Förkunna! Jag frågade: "Vad skall jag förkunna?"
 Människan är gräset, förgänglig som blomman på ängen. Gräset torkar, blomman vissnar, när Herrens vind går fram. Ja, folket är gräs.
 Gräset torkar, blomman vissnar, men Guds ord består i evighet.

Jesaja 40:1-8

Dotter Sion

Georg Friedrich Händel

The musical score consists of five staves of music in common time (indicated by 'C'). The key signature changes throughout the piece. The lyrics are written below each staff. Chords are indicated above the notes.

Dot - ter Si - on fröj - da dig! Jub - la
 högt, Je - ru - sa - lem! Se, din Ko - nung
 kom - mer här, ja, han kom - mer fri - dens
 kung. Dot - ter Si - on fröj - da dig!
 Jub - la högt, Je - ru - sa - lem!

Ropa ut din glädje, dotter Sion, jubla, dotter Jerusalem!
 Se, din konung kommer till dig. Rättfärdig är han, seger är honom given.
 I ringhet kommer han, ridande på en åsna, på en ung åsnehingst.
 Jag skall förinta alla stridsvagnar i Efraim, alla hästar i Jerusalem.
 Krigets vapen skall förintas. Han skall förkunna fred för folken,
 och hans väld skall nå från hav till hav, från floden till världens ände.

Sakarja 9-10

Britt G. Hallqvist
Olle Widestrånd

Det är advent

The musical score consists of two staves of music in common time (indicated by 'C'). The key signature changes throughout the piece. The lyrics are written below each staff. Chords are indicated above the notes.

Ett li - tet barn av Da - vids hus ska gö - ra vin - ter - nat - ten ljus. Ett barn ska
 hjäl - pa oss att tro, här mitt i - bland oss ska det bo.

2. Ett barn som kommer ifrån Gud
 ska lära oss sin kärleks bud.
 Det är advent och än en gång
 ska jorden höra änglasång.

3. Ett barn ska hjälpa oss att tro
 här mitt ibland oss ska det bo.
 Det är advent, var glad, tänd ljus
 för Frälsaren av Davids hus.

Hosianna

Georg Joseph Vogler

När de närmade sig Jerusalem och kom till Betfage vid Olivberget skickade Jesus iväg två lärjungar och sade till dem: "Gå bort till byn där framme, så hittar ni genast ett åsnestö som står bundet med ett föl bredvid sig. Ta dem och led hit dem. Om någon säger något skall ni svara: Herren behöver dem, men han skall strax skicka tillbaka dem."

Detta hände för att det som sagtas genom profeten skulle uppfyllas:

Säg till dotter Sion: Se, din konung kommer till dig, ödmjuk och ridande på en åsna och på ett föl, ett lastdjurs föl.

Lärjungarna gick bort och gjorde såsom Jesus hade sagt åt dem. De hämtade åsnan och fölet och lade sina mantlar på dem, och han satt upp. Många i folkmassan bredde ut sina mantlar på vägen, andra skar kvistar från träden och strödde dem på vägen. Och folket, både de som gick före och de som följde efter, ropade:

*"Hosianna Davids son!
Välsignad är han som kommer i Herrens namn.
Hosianna i höjden!"*

När han drog in i Jerusalem blev det stor uppståndelse i hela staden, och man frågade: "Vem är han?" Och folket svarade: "Det är profeten Jesus från Nasaret i Galileen."

Låt mig få tända ett ljus

Börje Carlson
W A Mozart

Låt mig få tän - da ett ljus, — tän - da det ba - ra för dig. —
 Fär - ga din värld röd och klar, —
 se hur du glitt - rar till svar. — U - te går nat - ten till
 ro, — byg - ger en gnist- ran-de bro — fram till vårt fest - gla-da hus —
 där jag vill tän - da ett ljus. — Ett ljus — för ba - ra dig och
 mig — ett ljus — för ba - ra dig och mig.

Julljus

Före jul var ljusstöpningen ett viktigt arbete. Ljusen gavs ofta bort som gåvor till pigor och drängar på gården.

Ett särskilt stort och vackert ljus stöptes för julbordet. Ibland fick var och en i familjen var sitt julljus. Ljusets sken gav skydd och lycka. Genom att studera ljusets sätt att brinna kunde man också få reda på hur det kommande året skulle gestalta sig.

Ljusstumparna som blev kvar kunde användas till att bota både människor och djur. De tändes också som skydd mot åskväder och användes till att smörja plogbillar och harvpinnar.

C G7 C
Låt mig få tända ett ljus,

F C
värma dig om du är kall.

G7
Nynna en sång som du kan,
C G7 C
se hur du ler lite grann.

F
Stjärnklara midvinterkväll
C

lägger sin snömjuka fall
G7 C G7
intill vårt festglada hus,
C G7 C
där jag vill tända ett ljus.

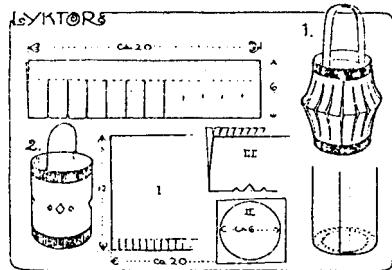
G7 C
Ett ljus för bara dig och mig.
G7 C

Ett ljus för bara dig och mig.

Adventstid

Carl Bertil Agnestig

Ad - vents - tid kom till mitt en - sam - ma hus; jag sät - ter i
 sta - ken ett spa - rat ljus. Nå - got shall ske bort - om fros - tig ad -
 vent; jag vän - tar en gå - va som Her - ren sänt.

D Hm Em A
 Den gåvan är av ett helt annat slag
 G D Em A
 än gävor vi ger till varann var dag.
 D Hm Em A
 Öppna din tillstängda dörr i ditt hus,
 D G D A D
 så lyser i mörkret ett litet ljus.

Vi tändar ett ljus i advent

Steve Gårdare

Vi tän - der ett ljus i ad - vent det vär - mer den som fru - sen är. Vi
 tän - der ett ljus i ad - vent, det spri - der ljus i vårt mör - ker här. Och
 al - la som är räd - da och fry - ser på vår jord, dom bor - de få sit - ta vid vårt bord när vi
 tän - der ett ljus i ad - vent. När vi tän - der ett ljus i ad - vent.

Sancta Lucia

Sigrid Embblad
Neapolitansk folkvisa

Sanc - ta Lu - ci - a, ljus - kla - ra häg - ring sprid i vår vin - ter - natt
 glans av din fäg - ring! Dröm - mar med ving - e - sus un - der oss si - a
 tänd_ di - na vi - taljus, Sanc - ta Lu - ci - a. Dröm - mar med ving - e - sus
 un - der oss si - a tänd_ di - na vi - taljus, Sanc - ta Lu - ci - a.

G D7
2. Kom i din vita skrud
G

huld med din maning
E7 Am
skänk oss, du julens brud,
D7 G
julfröjdars aning.
C

//: Drömmar med vingesus

D7 G
under oss sia

Am
tänd dina vita ljus,
D7 G
Sancta Lucia! ://

G D7
3. Trollsejd och mörkermakt
G

ljust du betvingar
E7 Am
signade lågors makt
D7 G
skydd åt oss bringar.
C

//: Drömmar med vingesus

D7 G
under oss sia

Am
tänd dina vita ljus,
D7 G
Sancta Lucia! ://

Lucia

Lucia föddes i Syrakusa på Sicilien ca 283 e.Kr. Redan som barn hade hon avgivit ett hemligt kyskhetslöfte. När hon sedan vuxit upp lovades hon bort till en hednisk man, men hon bad till Gud att slippa detta äktenskap. Hon skänkte hela sin hemgift till de fattiga. Den kränkte fästmannen angav då Lucia som kristen till den romerske ståthållaren på Sicilien. Lucia dömdes till döden. Detta skedde troligen år 303.

Hon skulle fraktas på en kärra genom staden, men tusen man och flera oxar orkade inte dra kärran. Då lät ståthållaren samla ved och försökte bränna henne, men hon tog ingen skada av lågorna. Man försökte hälla kokande olja över henne och bödlarna genomborrade till slut hennes hals med ett svärd. Men Lucia dog inte förrän en präst hade givit henne sakramentet.

Lucia är skyddshelgon för Syrakusa. Hon är också skyddshelgon för synen, för blinda och för sjuka barn. I domkyrkan i Syrakusa finns ett kapell som är vigt åt henne.

God morgon mitt herrskap

Värmländsk vers
Paula Münzing

God mor-gon mitt herr-skap! Här kom-mer lus-se-brud; hon kom-mertill Er med stor
 ä-ra. Lu-ci-an sig på-min-ner att få ro-a Er en stund, om hon
 är vid häl-san fin-ner i den-na mor-gon-stund. Ståن-der upp nu mitt herr-skap och
 ät och må väl, det fröj-dar Lu-ci-an av hjär-tat. Hon
 öns-kar E-der al-la en fröj-de-full jul. Från o-lyc-kor al-la be-
 va-re E-der Gud! Stån-der upp nu mitt herr-skap och ät och må väl, det
 fröj-dar Lu-ci-an av hjär-tat.

Lusse lelle

Folkkvisa

Lus-se lel-le, lus-se lel-le, el-va näät-ter fö-re jul. Lus-se
 lel-le, lus-se lel-le, el-va näät-ter fö-re jul. Nu__
 ä-ro vi hit-kom-na el-va näät-ter fö-re jul. Nu__
 ä-ro vi hit-kom-na el-va näät-ter fö-re jul.

Det är en ros utsprungen

Tekla Knös
Gammal tysk julång

Det är en ros ut - sprung - en av Jes - se rot och stam, av
fäd - ren ren be - sjung - en, den står i ti - den fram, en blom - ma skär och
blid mitt i den kal - la vin - ter i mid - natts mör - ka tid.

2. Om denna ros allena
ljöd förr Jesaje ord,
att född av jungfrun rena
Han frälsa skall vår jord.
Av Herrans nåd och makt
oss detta under skedde,
som oss profeten sagt.

Nu tändas tusen julejus

Emmy Kühler

Nu tän - das tu - sen ju - le - ljud på jor - dens mör - ka rund, och
tu - sen, tu - sen strå - la ock på him - lens djup - blå grund.

2. Och över stad och land i kväll går julens glada bud,
att född är Herren Jesus Krist, vår Frälsare och Gud.

3. Du stjärna över Betlehem, o, låt ditt milda ljus
få lysa in med hopp och frid i varje hem och hus.

4. I varje hjärta, armt och mörkt, sänd Du en stråle blid,
en stråle av Guds kärleks ljus i signad juletid!

När det lider mot jul

Jeanna Österdahl
Ruben Liljefors

The musical score consists of four staves of music in G major (two sharps) and common time. The lyrics are written below each staff, corresponding to the chords above them.

Chords:

- Staff 1: D, Hm, Gm, D, Em, F#m, Em, F#, Hm, A7
- Staff 2: D, Hm, Gm, D, Em, F#m, Em, F#, Hm
- Staff 3: G, Em, A, F#m, Hm, F#m
- Staff 4: Em, A7, D, G, D, A7, Em, D, A7, D

Lyrics:

Det strålar en stjärna för un - der - ligt blid, i ös - ter på him - len hon står. Hon
lyst ö - ver värl - de - nes o - ro och strid, i nä - ra två - tu - sen - de år. När
da - gen blir mörk och när snön fal - ler vit, då skri - der hon närm - re, då
kom - mer hon hit. Och då vet man att snart är det jul.

D Hm Gm D
2. Ty julen är härlig för stora och små
Em F#m Em F# Hm A7
är glädje och ljuvaste frid.

D Hm Gm D
Är klappar och julgran och ringdans också
Em F#m Em F# Hm
är lycka förunderligt blid.

G Em A F#m Hm
Är ljus, allas ögon då stråla som bäst
F#m Em A7
och när stjärnorna tindra som mest
D G D A7 Em D A7 D
och där ljuset är, där är det jul.

Julaftonen av Carl Larsson

Stilla natt

T. Fogelqvist
Franz Gruber

Stil - la natt, he - li - ga natt. Allt är frid stjär - na blid
 ski - ner på bar - net i sta - lets strå. Och de va - kan - de
 from - ma två. Kris - tus till jor - den är kom - men.
 Oss är en Fräl - sa - re född.

2. Stora stund, heliga stund!

Änglars här slår sin rund
 kring de vaktande herdars hjord.
 Rymden ljuder av glädjens ord:
 ”Kristus till jorden är kommen
 Eder är Frälsaren född.”

3. Stillा natt, heliga natt!

Mörkret flyr, dagen gryr.
 Räddningstimman för världen slår,
 nu begynner vårt jubelår:
 ”Kristus till jorden är kommen.
 Oss är en Frälsare född.”

Julevangeliet

Och det hände sig vid den tiden att från kejsar Augustus utgick ett påbudatt hela världen skulle skattskrivas. Detta var den första skattskrivningen, och den hölls, när Kvirinius var landshövding över Syrien. Då färdades alla, var och en till sin stad, för att låta skattskriva sig.

Så gjorde ock Josef; och eftersom han var av Davids hus och släkt, for han från staden Nasaret i Galileen upp till Davids stad, som heter Betlehem, i Judéen, för att låta skattskriva sig jämte Maria, sin trolovade, som var havande.

Medan de voro där, hände sig att tiden var inne, då hon skulle föda. Och hon födde sin förstfödde son och lindade honom och lade honom i en krubba, ty det fanns icke rum för dem i härbärget.

I samma nejd voro då några herdar ute på marken och höllo vakt om natten över sin hjord. Då stod en Herrens ängel framför dem, och Herrens härlighet kringstrålade dem; och de blevo mycket förskräckta. Men ängeln sade till dem: ”Varen icke förskräckta. Se, jag bådar eder en stor glädje, som skall vederfaras allt folket. Ty i dag har en Frälsare blivit född åt eder i Davids stad, och han är Messias, Herren. Och detta skall för eder vara tecknet:

Iskolen finna ett nyfött barn, som ligger lindat i en krubba.”

Ø, helga natt

Adolphe Adam

O, hel - ga natt, o, hel - ga stund för värl - den, då Gu - da
män'skan till jor- den steg ned!

För att för - so - na värl - dens brott och

syn - der för oss han dö - dens smär - ta led.

Och hop - pets strå - le

går i - ge - nom värl - den, och lju - set skim - rar ö - ver land och hav. Folk! fall nu

ne - der och häl - sa glatt din fri - het. O, hel - ga natt du

fräls - ning åt oss gav; o, hel - ga

natt, du fräls - ning åt oss gav.

I detsamma sågs där jämte ängeln en stor hop av den himmelska härskaran,
och de lovade Gud och sade:

”Ära vare Gud i höjden,
och frid på jorden,
bland människor, till vilka han har behag!”

När så änglarna hade farit ifrån herdarna upp i himmelen, sade dessa tillvarandra:
”Låt oss nu gå till Betlehem och se det som där har skett, och som Herren har kungjort
för oss.” Och de skyndade åstad dit och funno Maria och Josef, och barnet, som låg i
krubban.

Och när de hade sett det, omtalade de vad som hade blivit sagt till dem om detta barn.
Och alla som hörde det förundrade sig över vad herdarna berättade för dem.
Men Maria gömde och begrundade allt detta i sitt hjärta. Och herdarna vände tillbaka
och prisade och lovade Gud för allt vad de hade fått höra och se, alldelens såsom det
hade blivit dem sagt.

Ett barn är fött på denna dag

Martin Luther
Medeltida melodi

Ett barn är fött på den - na dag, så var Guds väl - be - hag. Det
föd - des av en jung - fru skär, Guds son det bar - net är. Här
vi - lar Du i ring - het klädd på fat - tig - do - mens bådd. Väl -
kom - men var, o, Her - re kär! Vår gäst Du vor - den är!

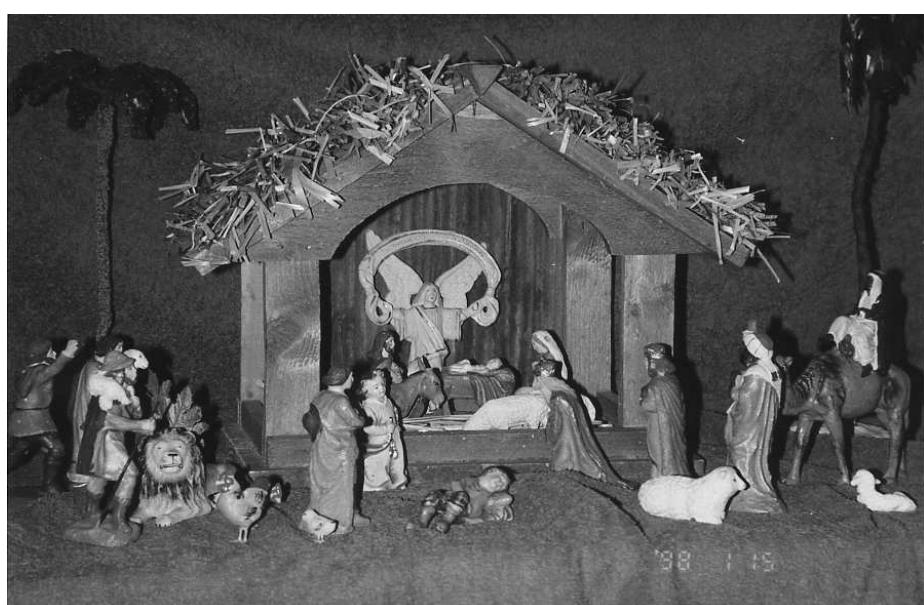
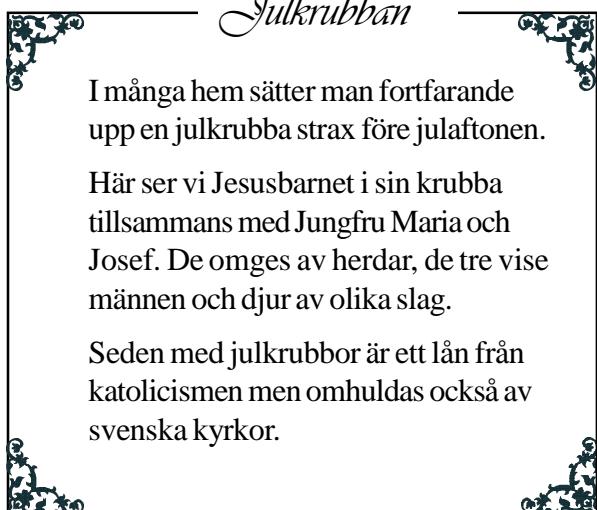
C G7 C
2. Om världen ännu större var,

G7 C
av guld och pärlor klar,
G7 C
så vore den dock alltför klen

G7 C
till säng åt Dig allen.
F G7 C

Dock vilar Du i ringhet klädd
F G7
på fattigdomens bådd.
C G7 C

Välkommen var, o, Herre kär!
C G7 C
Vår gäst Du vorden är!

Dagen är kommen

Eva Norberg
J. Wade

A musical score for a hymn. The score consists of four staves of music in common time, key of D major (two sharps). The lyrics are written below each staff.

Staff 1:

- Notes: D, A, D, A, Hm, A
- Lyrics: Da - gen är kom - men, kär - lek tri - um - fe - rar. Kom, låt oss skyn - da till

Staff 2:

- Notes: E7, A, D, A7, D, A, Em, A
- Lyrics: Bet - le - hem. Häl - sad av äng - lar Krist är född till jor - den, o,

Staff 3:

- Notes: D, A, D, A7
- Lyrics: kom låt oss till - bed - ja, o, kom låt oss till - bed - ja, o, kom låt oss till -

Staff 4:

- Notes: D, G, D, A7, D
- Lyrics: bed - ja Vår Her - re____ Krist.

D A D A
2. Gud av Gud Fader, ljus av ljusens källa,

Hm **A** **E7** **A**
Människoson av Maria född.

D A7 D A Em A
Så Gud sin kärlek för all världen visar.

D O, kom låt oss tillbedja, o, kom låt oss tillbedja
D A7 D G D A7 D
o, kom låt oss tillbedja Vår Herre Krist.

D A D A
3. Sjung halleluja, sjung, ni änglaskaror,

Hm A E7 A
sjung, alla helgon, sjung jordens folk!
B A7 B A Em A

D **A/D A** **Em** **A**
Joy, tack och ära varje Gud i höjden!

D O, kom låt oss tillbedja, o, kom låt oss tillbedja
D A7 **D G D A7 D**
o, kom låt oss tillbedja Vår Herre Krist.

D A D A
4. Evige Fader, evig är Din strålgloans,

Hm A E7 A
evigt är ljuset från Betlehem.
P A7 P A Em

Här över barnet evig lyser glorian

D O, kom låt oss tillbedja, o, kom låt oss tillbedja
D A7 D G D A7 D
o, kom låt oss tillbedja Vår Herre Krist.

När juldagsmorgon glimmar

Betty Ehrenborg
Tysk folksmelodi

Part 1:

När jul - dags - mor - gon glim - mar, jag vill till stal - let gå. Där
Gud i nat - tens tim - mar ren vi - lar up - på strå. Där
Gud i nat - tens tim - mar ren vi - lar up - på strå.

Chords: C G7 C C G7 C C G7 C

Part 2:

2. Dig Jesu, vi behöva,
Du käre barnavän.
//: Jag vill ej mer bedröva
med synder Dig igen.://

Part 3:

3. Välkommen hit till jorden
i signad juletid!
//: Du är vår konung vorden
som ger oss ljus och frid.://

Härlig är jorden

B.S. Ingemann
Tysk melodi

Här - lig är jor - den, här - lig är Guds him - mel, skön är
sjä - lar-nas pil - grims - gång. Ge - nom de fag - ra ri - ken på
jor - den gå vi till pa - ra - dis med sång.

Chords: C Am G7 C Am G7 C Am G7 C

Part 1:

C Am G7 C Am G7 C
2. Tidevarv komma, tidevarv försvinna

Part 2:

Dm C G
släkten följa släktens gång
C Dm G7 C

Part 3:

3. Änglar den sjungo först för markens herdar
Dm C G
Skönt från själ till själ det ljöd:
C Dm G7 C
Människa gläd dig! Frälsarn är kommen,
Am C G7 C
frid över jorden Herren bjöd.

Aldrig förstummas tonen från himlen
Am C G7 C
i själens glada pilgrimssång.

Vår hälsad sköna morgonstund

J.O. Wallin
Ph. Nicolai

The musical score consists of four staves of music in common time (4/4). The first staff starts with a C chord. The lyrics are: "Var häl - sad, skö - na mor - gon - stund, som av pro - fe - ters hel - ga mund, är". The second staff starts with an F chord. The lyrics are: "oss be - bå - dad vor - den! Du sto - ra dag, du säl - la dag, på vil - ken him - lens". The third staff starts with an Am chord. The lyrics are: "väl - be - hak än - nu be - sö - ker jor - den! Ung - a sjung - a". The fourth staff starts with a C chord. The lyrics are: "med de gam - la. Sig för - sam - la jor - dens bö - ner kring den störs - te av dess sö - ner". Chords are indicated above the notes: C, F, C, Am, G, F, C, G7, C, G, C, Em, Am, C, G7, C, G, C, Am, F, Dm, G7, C.

C F C
2. Han kommer till vår frälsning sänd,

F C Am G

och nådens sol, av honom tänd,

F G7 C

skall sig ej mera dölja.

F C

Han själv vår herde vara vill,

F C Am G

att vi må honom höra till

F G7 C

och honom efterfölja.

G C Em Am

nöjda, höjda,

C G7 C G7

över tiden och i friden

C G C

av hans rike

Am F Dm G7 C

en gång bliva honom like.

Julottan

Tidigt på juldagens morgon hålls det julotta i kyrkorna, som det gjorts i generationer. I gamla tider var det många sägner och traditioner knutna till just julottan. Att de döda samlades till julotta före de levande var för många ett faktum. Det kunde man själv känna med handen i kyrkbänken. Här låg det alltid lite sand kvar på bänken efter de döda. En annan förklaring till sanden är att det är puts som fallit ner från taket när den iskalla kyrkan värmdes upp inför gudstjänsten.

Den bonde som kom först hem från julottan skulle enligt traditionen få först inbärgat det kommande året. Det resulterade ofta i vilda kapplöpningar där slädar välte och hustrur och barn trillade av i svängarna. Väl hemma gällde det också att ta en julsup, annars var allt förgäves.

Den första julen

*Britt G. Hallqvist
Jester Hairston*

2. När herdarna hos får i flock
på vakt i natten låg,
från himlen de en hälsning fick
och stjärnans glans de såg.
Det var flöjters klang och sång
en stjärna lyste klar.

Det blev jul en första gång
och Jesus Kristus var född.

3. Och Josef och Maria gick
omkring i Betlehem,
men fast hon skulle föda snart
fanns ingen plats för dem.
Det var flöjters klang och sång
en stjärna lyste klar.
Det blev jul en första gång
och Jesus Kristus var född.

4. Bland djuren i ett gammalt stall
D7 G
de fann en plats ändå.
C Am
I krubban fick Marias barn
G D7 G
sin första bädd på strå.
C D7 G
Det var flöjters klang och sång
Em Am D7
en stjärna lyste klar.
G C Am
Det blev jul en första gång
G D7 G
och Jesus Kristus var född.

Julvisa

 Topelius
 Sibelius

Giv mig ej glans, ej guld, ej prakt i sig - nad_ ju - le - tid. Giv
 mig Guds_ ä - ra, äng - la - vakt och ö - ver jor - den frid! Giv
 mig en fest som glä - der mest den ko - nung_ jag harbett till gäst! Giv
 mig ej glans, ej guld, ej prakt, giv mig en_ äng - la - vakt!

2. Till hög, till låg, till rik, till arm,
^D ^G ^{Em} ^{A7}
 kom helga julefrid!

Kom barnaglad, kom hjärtevarm
^D ^{A7} ^D
 i världens vintertid!

Du ende, som ej skiftar om,
^{Em}
 min Herre och min Konung, kom!

Till hög, till låg, till rik, till arm,
^{A7} ^G ^{Em} ^{A7}
 kom glad och hjärtevarm!

3. Giv mig ett hem på fosterjord,
^D ^G ^{Em} ^{A7}
 en gran med barn i ring,

en kväll i ljus med Herrens ord
^D ^{A7} ^D
 och mörker därömkning!

Giv mig ett bo med samvetsro,
^{Em}
 med glad förtröstan, hopp och tro!
^{A7} ^G ^{Em} ^{A7}
 Giv mig ett hem på fosterjord
^{Hm} ^{A7} ^D
 och ljus av Herrens ord!

Julfrid

En gång i tiden var julfrid ett juridiskt begrepp.
 Den omnämns i alla landskapslager med fridsbestämmelser.
 Tidpunkten för när julfriden inföll var dock olika.
 Vanligt var att Tomasdagen den 21 december fick inleda julfriden.
 Östgotalagen är mycket precis, friden börjar "sedan aftonsången är sjungen
 och varar till dess aftonsången är sjungen på åtonde dagen efter tolftedag jul"

Julfriden innebar vila från arbetet. All väsentligt arbete skulle vara avklarat och inga redskap fick stå kvar ute på marken. Om Jerusalems vandrande skomakare, som var dömd till evig vandring, satte sig att vila på ett kvarglömt redskap blev det förgjort.

Alla brott som förövades under julfriden var belagda med dubbelt straff.

Jul, jul, strålande jul

E. Evans
G. Nordquist

C Fm C Fm C F G7 C
 Jul, jul, strå - lan - de jul, glans ö - ver vi - ta sko - gar,
 F G F G Dm E Dm E
 him - me-lens kro - nor med gni - st - ran - de ljus, glim - man - de bå - gar i al - la Guds hus,
 Am C E Am Dm Am Dm E
 psalm, som är sjung - en från tid till tid, e - vi - ga läng - tan till ljus och frid!
 C Fm C Fm C F G7 C
 Jul, jul, strå - lan - de jul, glans ö - ver vi - ta sko - gar!

C Fm C Fm
 2. Kom, kom, signade jul!

C F G7 C
 Sänk dina vita vingar,
 F G F G
 över stridernas blod och larm,
 Dm E Dm E
 över all suckan ur människobarm,
 Am C E Am
 över de släkten som gå till ro,
 Dm Am Dm E
 över de ungas dagande bo!
 C Fm C Fm
 Kom, kom, signade jul
 C F G7 C
 sänk dina vita vingar!

Julgranen

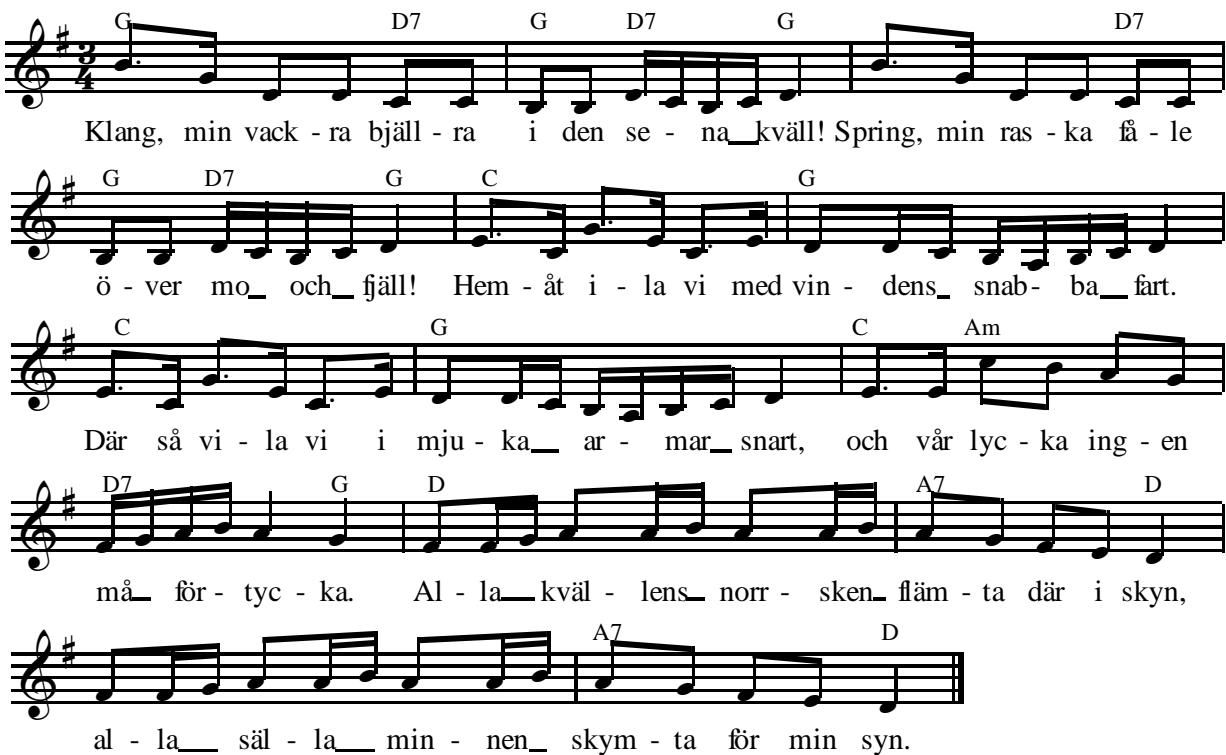
Seden att ha julgran har vi lånat från Tyskland. Här fanns traditionen redan på 1600-talet. Då var det julträd, utan ljus. I Sverige började julgranar dyka upp i herrgårdar och prästgårdar från 1740-talet. På 1860-talet hade julgranarna hittat vägen också till allmogen.

Man klädde granen med äpplen, konfekt och annat gott. Det var säkert svårt att motstå för den tidens barn, som inte var bortskämda med godis. Granens ljus var ofta hemstöpta och granen måste ständigt passas de få stunder ljusen fick vara tända. I dag är det inte särskilt mycket ätbart i granen och den kan stå tänd dag och natt utan särskild passning.

Klang, min vackra bjällra!

 Topelius
Svensk folkmelodi

Klang, min vack - ra bjäll - ra i den se - na_kväll! Spring, min ras - ka få - le
 ö - ver mo_ och_fjäll! Hem - åt i - la vi med vin - dens_ snab - ba _fart.
 Där så vi - la vi i mju - ka_ ar - mar_ snart, och vår lyc - ka ing - en
 må_ för - tyc - ka. Al - la_kväl - lens_ norr - sken_ fläm - ta där i skyn,
 al - la_ säl - la_ min - nen_ skym - ta för min syn.

G

2. Klang, min vackra bjällra, glatt i kvällens ro!

Spring, min raska fåle, över fjäll och mo!
 C G

Första morgenstrålen randas i vårt hem,
 C G

alla skogar småle och vi le åt dem.

Am D7 G

Om vi stjälpa, det kan ingen hjälpa.

D A7 D

Syns ett ljus ej glimma i den mörka däld?

A7 D

Är det hemmets skimmer eller stjärnans eld?

G

Klang, min vackra bjällra, i den sena kväll!

Spring, min raska fåle, över mo och fjäll!
 C G

Hemåt ila vi med vindens snabba fart
 C G

Där så vila vi i mjuka armarna snart,
 Am D7 G
 och vår lycka ingen må förtyckta.

Staffan ställedräng

Folkvisa

Em
H7
C
Am
D7
G
Em

Staf - fan var en stal - le - dräng, vi tack - om nu så gär - na. Han
vatt - na si - na fä - lar fem allt - för den lju - sa stjär - na.
Ing - en da - ger sy - nes än, stjär - nor - na på him - me - len, de blän - ka.

Em
2. Hastigt lägges sadeln på.
H7

Vi tackom nu så gärna.

Em
Innan solen månd' uppgå
C **Em** **H7**
allt för den ljusa stjärna.

C **D7** **G**
Ingen dager synes än
Am **H7** **Em**
stjärnorna på himmelen de blänka.

Em
3. Bästa fålen, appelgrå,
H7

Vi tackom nu så gärna.

Em
den rider Staffan själv uppå
C **Em** **H7**
allt för den ljusa stjärna.

C **D7** **G**
Ingen dager synes än
Am **H7** **Em**
stjärnorna på himmelen de blänka.

Em
4. Gamle björnen i sitt bo
H7

Vi tackom nu så gärna.

Em
ej får vara uti ro
C **Em** **H7**
allt för den ljusa stjärna.

C **D7** **G**
Ingen dager synes än
Am **H7** **Em**
stjärnorna på himmelen de blänka.

Em
5. Nu är fröjd uti vart hus
H7

Vi tackom nu så gärna.

Em
Julegran och juleljus
C **Em** **H7**
allt för den ljusa stjärna.

C **D7** **G**
Ingen dager synes än
Am **H7** **Em**
stjärnorna på himmelen de blänka.

Stefanos

Stefanos var den förste kristne martyren i Jerusalem.

Enligt legenden var Stefanos stallknekt hos kung Herodes. När han vattnade hästarna såg han Betlehemsstjärnan som speglades i vattnet. Då gick han till Herodes och berättade att den nye judakungen var född. Kungen, som satt och åt, trodde inte på Stefanos. Han sade att det var lika omöjligt som att den stekta tuppen skulle bli levande igen och gala. Då flög tuppen upp och gol: "Christus natus est" (Kristus är född). Den rasande Herodes lät då stena Stefanos till döds.

Läser vi Apostlagärningarna i Bibeln hittar vi berättelsen om Stefanos i en annan skepnad. Han ställs inför rätta och där anklagar han rådet för att ha förföljt och dödat alla som förutsade att den Rättfärdige skulle komma och för att ha förrått och mördat också honom. Rådets medlemmar blev så ursinniga att de gnisslade tänder. Stefanos dömdes till döden och stenades.

Sankt Staffans visor (durvariant)

Staffan var en staledräng, staledräng, staledräng. Han
 vatt - na - de si - na få - lar fem, få - lar fem, få - lar fem.
 Stjär - nor - na de tind - ra så kla - ra. Gos - sar låt oss lus - ti - ga va - ra
 en gång blott om å - ret så en fröj - de - full jul vi få.

D A D
 2. Femte fålen appelgrå,
 A
 appelgrå, appelgrå.
D A D
 Den rider Staffan själv uppå,
 A
 själv uppå, själv uppå.
A7 D
 Stjärnorna de tindra så klara
 A7 D
 gossar låt oss lustiga vara
G D
 En gång blott om året så
 A7 D
 en fröjdefull jul vi få.

D A D
 3. Nu är eld i varje spis
 A
 varje spis, varje spis.
D A D
 Med julegröt och julegris,
 A
 julegris, julegris.
A7 D
 Stjärnorna de tindra så klara
 A7 D
 gossar låt oss lustiga vara
G D
 En gång blott om året så
 A7 D
 en fröjdefull jul vi få.

Staffan staledräng

I vår svenska tradition brukar Staffan staledräng finnas med i Luciafåget tillsammans med sina stjärngossar. Egentligen hör han hemma på Stefansdagen, (26/12) som är annandag jul.

I gamla tider var det *hästens dag* i Sverige. Enligt en legend botade Jesus en gång Stefanos häst under en ritt till Jerusalem. Stefanos blev skyddshelgon för kreatur och hästar.

På annandagen gick byns drängar runt bland sina grannar och tiggde traktering; mat och brännvin. Man sjöng Staffansvisor och gjorde rent i stall och fähus. Snälla grannar fick fint utmockat medan illa omtyckta kunde få gödsel inslängt i stället.

Ofta ordnades också Staffansritter, där drängarna red i kapp. När hästarna vattnades var det viktigt att de drack ur ett vatten som rann åt norr. Då skulle de hålla sig friska över hela året.

Liten julvisa

Emmy Köhler

Ras - ka föt - ter sprin - ga tripp, tripp, tripp, mam - ma har så bråt - tom
klipp, klipp, klipp! Ju - le - klap - par lac - kas in.
Dör - ren stängs för nä - san din. Det är ba - ra ro - ligt!

2. Pappa har gått ut i stan, stan, stan,
köper där en präktig gran, gran, gran.
Den ska hängas riktigt full,
först en stjärna utav gull,
nötter sen och äpplen.

3. Se, nu är ju allting klart, klart, klart.
Barnen rusa in med fart, fart, fart.
Vem står där i pappas rock?
Jo, det är vår julebock.
han har säkert klappar.

4. Alla barnen ropa: "Ack, ack, ack,
snälla rara pappa, tack, tack, tack!"
Margit får en docka stor,
ungehäst får lillebror,
Stina får en kälke.

5. Snart är glada julen slut, slut, slut.
Julegranen bärer ut, ut, ut.
Men till nästa år igen
Kommer han, vår gamle vän,
ty det har han lovat.

Julklassar

Traditionen att dela ut julklappar har sina rötter hos romarna som delade ut presenter vid nyårsfirandet. I de norska kungasagorna berättas också att Erik Jarl delade ut skänker till sina män vid nyåret, eftersom detta var furstesed i andra länder.

Vår julklappssed har kanske ändå mer gemensamt med St Nikolausfirandet i flera europeiska länder. Under medeltiden firade skolorna St Nikolaus dag den sjätte december. Då fick de flitiga skolbarnen presenter och de lata ris. Efter reformationen började sedan gåvorna att delas ut vid jul, en tidpunkt när man skulle vara givmild och välvillig mot alla.

Julbocken

Alice Tegnér

En jul när mor var li - ten hör - de hon hur nå - gon en kväll stod där u - te och
 stam - pa, och gav dörr'n en småll. In där klev en ju - le - bock
 skäg - gig och med lu - den rock, han tog ur en på - se små pa - ke - ter opp.

2. Mor, hon fick en docka,
 mycket söt och riktigt klädd.

Men när bocken hoppa,
 oj, vad hon blev rädd.
 am
 Mor hon har en bror, du vet,

han fick också sitt paket,
 och i det han fann en
 trumma och trumpet.

3. Nu är bocken gammal,
 han är nog båd' halt och grå,

men han kanske hittar
 hit till oss ändå.
 am
 Stiger in med påsen stor,
 ser sig kring och frågar mor:
 "Är det här de glada,
 snälla barnen bor?"

Julbock i halm

En handfull halmstrån och lite tunn galvaniserad järntråd.

Som material används halm som rensas. Stråna läggs i vatten en timmas tid för att bli mjuka och smidiga. Allt efter storleken av det djur man tänker göra tar man en lagom lång och tjock bunt halm i handen och så gör man som visas på fig. 43.

1) Man binder om på två ställen till kropp med tunn järntråd. Använd helst galvaniserad tråd som inte rostar. Vid den korta ändan böjer man upp några strå, flätar svansen och binder om änden med ståltråd.

2) Resten av de korta stråna delas, böjs ned, binds om och klipps av så att de bildar bakben. Av de främre långa stråna böjs ca hälften ner till framben och binds om.

3) Resten av de långa stråna böjs uppåt. Märk hur man vid sådana böjningar ska strama stråna vid krökningens invändiga sida och dra ut dem i en båge på den utväntiga sidan. Halsen binds om, resten av stråna delas och ena jälften böjs fram till huvud och binds om.

4) De resterande stråna delas och flätas var för sig till två horn, som böjs krumma medan stråna ännu är fuktiga. Till slut sätter man lite skick och fason på den färdiga julbocken innan den ställs att torka. Man kan ha röda band om hals och svans och horn - det pryder upp.

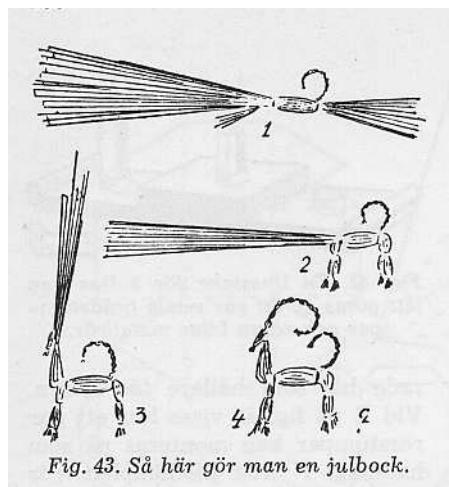

Fig. 43. Så här gör man en julbock.

Ur Stora Hobbyboken,
 C.Larsson 1956

Tomtarnas julnatt

Alfred Smedberg
Vilhelm Sefve

D A7 D A7 Em
 Mid-nattrå-der, tystdet är i hu-sen, tyst i hu-sen. Al-la so-va släck-ta ä-rolju-sen
 G D A7 D A7 D
 ä - ro lju - sen. Tipp, tapp, tipp, tapp tip-pe tip-pe tipp, tapp, tipp, tipp, tapp.

- D** **A7 D A7**
 2. Se, då krypa tomtar upp ur vrårna, upp ur vrårna.
Em **G D A7 D**
 Lyssna, speja, trippa fram på tårna, fram på tårna.
A7 **D**
 Tipp tapp, tipp tapp, tippe tippe tipp tapp, tipp, tipp, tapp.

D **A7 D A7**
 3. Snälla folket låtit maten rara, maten rara.
Em **G D A7 D**
 Stå på bordet åt en tomteskara, tomteskara
A7 **D**
 Tipp tapp, tipp tapp, tippe tippe tipp tapp, tipp, tipp, tapp.

D **A7 D A7**
 4. Hur de mysa, hoppa upp bland faten, upp bland faten,
Em **G D A7 D**
 tissla, tassla: ”God är julematen, julematen!”
A7 **D**
 Tipp tapp, tipp tapp, tippe tippe tipp tapp, tipp, tipp, tapp.

D **A7 D A7**
 5. Gröt och skinka, lilla äppelbiten, äppelbiten,
Em **G D A7 D**
 tänk så rart det smakar Nisse liten, Nisse liten!
A7 **D**
 Tipp tapp, tipp tapp, tippe tippe tipp tapp, tipp, tipp, tapp.

D **A7 D A7**
 6. Nu till lekar! Glada skrattet klingar, skrattet klingar,
Em **G D A7 D**
 runt om granen skaran muntert svingar, muntert svingar.
A7 **D**
 Tipp tapp, tipp tapp, tippe tippe tipp tapp, tipp, tipp, tapp.

D **A7 D A7**
 7. Natten lider. Snart de tomtar snälla, tomtar snälla
Em **G D A7 D**
 kvickt och näpet allt i ordning ställa, ordning ställa.
A7 **D**
 Tipp tapp, tipp tapp, tippe tippe tipp tapp, tipp, tipp, tapp.

- D** **A7 D A7**
8. Sedan åter in i tysta vrårna, tysta vrårna,
Em **G D A7 D**
tomteskaran tassar lätt på tårna, lätt på tårna.
A7 **D**
Tipp tapp, tipp tapp, tippe tippe tipp tapp, tipp, tipp, tapp.

Nu så kommer julen

✓ Topelius
Ellen Keykorn

C F C
 Nu så kom - mer ju - len, nu är ju - len här, li - te mörk och ku - len, men än -
 D7 G C F C
 då så kär. Han i sa - lenträ - der med så hjärt - ligt sinn,
 och i hög - tids - klä - der dan - sa bar - nen in. Lju - sen och lan - ter - nan
 G7 C G7 C G D7 G
 glim - ma högt kring den som den kla - ra stjär - nan ö - ver Bet - le - hem.
 C F C
 Nu så kom - mer ju - len, nu är ju - len här, li - te mörk och ku - len, men än -
 D7 G7 C
 då så kär.

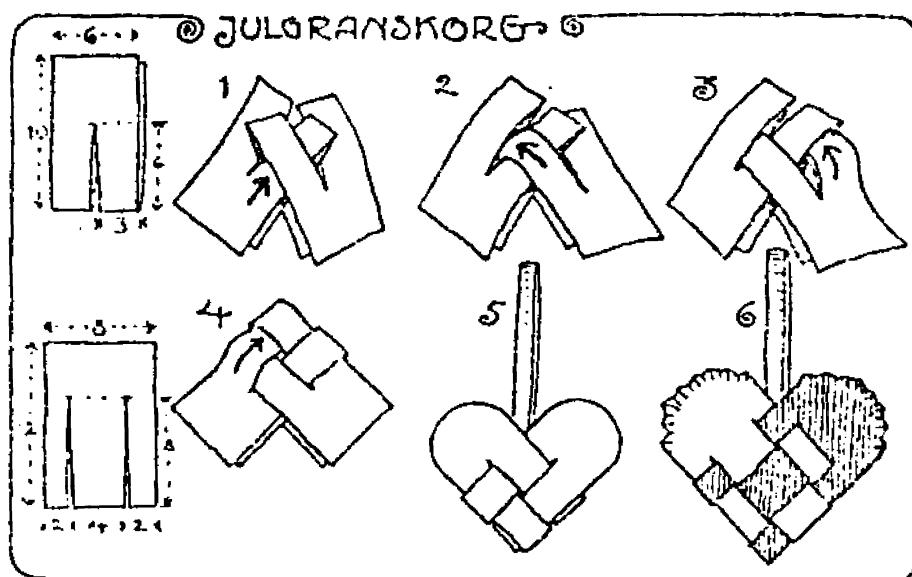
2. Brinn, du julens stjärna, lys min barndoms stig!
D7 G
O, så gärna, gärna ser jag upp till dig,
C F C
som jag dig förstode. Liten liksom jag
D7 G7 C
var också den gode Frälsaren en dag.
G7 C G7 C
Och då sken du redan på Hans krubba klar,
G7 C G D7 G
och så sken du sedan allt till våra dar.
C F C
Brinn, du julens stjärna, lys min barndoms stig!
D7 G7 C
O, så gärna, gärna ser jag upp till dig.

Julpolska

R. Hertzberg
Johanna Ölander

Nu ha vi ljus här i vårt hus ju - len är kom - men, hopp, tra - la - la - la!
 Bar - nen i ring dan - sa om - kring, dan - sa om - kring.
 Gra - nen står så grön och grann i stu - gan, gra - nen står så grön och grann i stu - gan.
 Tra - la - la - la - la tra - la - la - la - la, tra - la - la - la - la - la!

2. Kom, lilla vän, kom nu igen!
 G7 C
 Dansa kring granen, hopp, tra la la la!
 G
- Glädjen är stor, syster och bror,
 D7 G
 syster och bror
 C
 pappa, mamma, alla gå i dansen,
 G7
 pappa, mamma, alla gå i dansen
 C Dm
 tra la la la la, tra la la la la,
 G7 C
 tra la la la la la la!
3. Kom, ta en sväng! Klappar i mängd
 G7 C
 julbocken skänker, hopp, tra la la la!
 G
- Lutfisk och gröt, tårta så söt,
 D7 G
 tårta så söt.
 C
 Får vi sedan när vi slutat dansa,
 G7
 får vi sedan när vi slutat dansa,
 C Dm
 tra la la la la, tra la la la la,
 G7 C
 tra la la la la la!

Nu är det jul igen

Folkmelodi

Nu är det ju i - gen och nu är det jul i - gen och ju - len va - rar väl till pås - ka.

Det var in - te sant och det var in - te sant för där - e - mel - lan kom - mer fas - ta.

Det var in - te sant och det var in - te sant för där - e - mel - lan kom - mer fas - ta.

Kring julgransen

Alice Tegnér

Nu så är det jul i - gen, jul - tom - ten my - ser, ju - le - gran och

klap - par han skic - kar så snäll. In i mins - ta ko - ja nu

jul - lju - set ly - ser. Al - la ä - ro gla - da på jul - af - tons - kväll.

2. Kära jul, välkommen, välkommen till jorden!

Nu den långa hösten är slut för i år.

Med dig kommer snön och lyser upp Norden,

sen så få vi påska och sen blir det vår.

3. Och så kommer sommarn, då grönt är i skogen,

smultronen de rodna och åkern blir gul.

Men i höst, då skörden är inkörd på logen,

då vi önska åter: Ack, vore det jul!

Hej tomtegubbar!

Folkmelodi

Hej, tom - te - gub - bar, så i gla - sen och låt oss lus - ti - ga va - ra!

Hej tom - te - gub - bar, så i gla - sen och låt oss lus - ti - ga va - ra! En

li - ten tid vi le - va här med myc - ken mö - da och stort be - svär.

Hej, tom - te - gub - bar, så i gla - sen och låt oss lus - ti - ga va - ra!

Se, vad jag har funnit vara bäst och skönast för människan, det är att hon äter och dricker och gör sig goda dagar vid den möda som hon har under solen, medan de livsdagar vara, som Gud giver henne; ty detta är den del hon får.

Predikaren 5:17

Tomten

1. Midvinternattens köld är hård,
stjärnorna gnistra och glimma.
Alla sova i enslig gård
djupt under midnattstimma.
Månen vandrar sin tysta ban,
snön lyser vit på fur och gran,
snön lyser vit på taken.
Endast tomten är vaken.

2. Står där så grå vid lagårdsdörr,
grå mot den vita驱ra,
titrar som många vintrar förr,
upp emot månens skiva,
tittar mot skogen, där gran och fur
drar kring gården sin dunkla mur,
grubblar, fast ej det lär båta,
över en underlig gåta.

3. För sin hand genom skägg och hår,
skakar huvud och häätta -
”nej, den gåtan är alltför svår,
nej, jag gissar ej detta” -
slår, som han plägar, inom kort
slika spörjande tankar bort,
går att ordna och pyssla,
går att sköta sin syssla.

4. Går till visthus och redskapshus,
känner på alla läsen -
korna drömma vid månens ljus
sommardrömmar i båsen;
glömsk av sele och pisk och töm
Palle i stallet har ock en dröm:
krubban han lutar över
fylls av doftande klöver; -

5. går till stängslet för lamm och får,
ser, hur de sova där inne;
går till hönsen, där tuppen står
stolt på sin högsta pinne;
Karo i hundbots halm mår gott,
vaknar och viftar svansen smått,
Karo sin tomte känner,
de äro goda vänner.

6. Tomten smyger sig sist att se
husbondfolket det kära;
länge och väl han märkt, att de
hålla hans flit i ära;
barnens kammar han sen på tå
nalkas att se de söta små,
ingen må det förtynka:
det är hans största lycka.

7. Så har han sett dem, far och son,
ren genom många ledar
slumra som barn; men varifrån
kommo de väl hit neder?
Släkte följde på släkte snart,
blomstrade, åldrades, gick - men vart?
Gåtan, som icke låter
gissa sig, kom så åter!

8. Tomten vandrar till ladans loft:
där har han bo och fäste
högt på skullen i höets doft,
nära vid svalans näste;
nu är väl svalans boning tom,
men till våren med blad och blom
kommer hon nog tillbaka,
följd av sin näpna maka.

9. Då har hon alltid att kvittra om
många ett färdeminne,
intet likväld om gåtan, som
rör sig i tomten sinne.
Genom en springa i ladans vägg
lyser månen på gubbens skägg,
strimman på skägget blänker,
tomten grubblar och tänker.

10. Tyst är skogen och nejden all,
livet där ute är fruset,
blott från fjärran av forsen fall
höres helt sakta bruset.
Tomten lyssnar och, halvt i dröm,
tycker sig höra tidens ström,
undrar, varvarthän den skall fara,
undrar, var källan må vara.

11. Midvinternattens köld är hård,
stjärnorna gnistra och glimma.
Alla sova i enslig gård
gott intill morgontimma.
Månen sänker sin tysta ban,
snön lyser vit på fur och gran,
snön lyser vit på taken.
Endast tomten är vaken.

Viktor Rydberg

Tomten

I gamla tider hörde tomten inte alls julen till. Han var en vätte som tillhörde det djävulens följe som Gud enligt sägnerna rensade ut från himmelriket. De smådjävlar som då föll i skogar blev troll, de som föll i vattendrag blev näckar och de som föll på bebyggda tomter blev tomter.

Gårdsstomten gjorde man klok i att hålla sig väl med. Den som misskötte gårdenas sysslor kunde mycket väl få en örfil av tomten om han var på det humöret.

St Nikolaus

Nikolaus var en turkisk biskop på 300-talet som helgonförklarades efter sin död. St Nikolaus blev bland annat sjöfararnas beskyddare och skyddshelgon för barn. Hans dag, den 6 december kom att firas i många europeiska länder med presenter till snälla skolbarn och ris till de lata.

Under medeltiden var det vanligt att man klädde ut sig till den helige Nikolaus och gick omkring och delade ut gåvor till barnen den 6 december. I sällskap hade Nikolaus en fängslad djävulsfigur, som ofta var klädd i svart färskinnsfall och bojor.

Tillsammans gav de en bild av det godas seger över det onda.

Detalj ur en teckning av Elsa Beskow

Julbocken

Vår svenska julbocken kan kanske härledas från den utklädde djävulsfigur, som följde med St Nikolaus. I Sverige kom han i stället i sällskap med jultiggare och julsångare. Julbocken var lite av en buse och kunde bådestångas och göra lustigheter.

Han gestaltades ofta av en halvvuxen pojke med horn och skägg och en avigvänt päls. Att skrämma barn var honom på intet sätt främmande. Så småningom blev julbocken mer välanpassad.

I många hem var det han som kom med julklapparna.

Jultomten

Dagens jultomte är en sammansmältning av vår egen grå och stingslige gårdstomte, en turkisk biskop och julbocken. Man kan säga att han föddes 1875. Då utkom nämligen Viktor Rydbergs saga för barn: Lille Viggs äventyr på julafton.

Den var illustrerad av Jenny Nyström, som då bara var 21 år. Hon gav tomten en röd toppluva och grå vadmalskläder. Tomtens utseende hade också en levande förebild. Det var Jenny Nyströms egen far, som var folkskollärare i Göteborg.

Jenny Nyström blev 92 år gammal och ritade under sin levnad ca 3000 vykort och 2242 bokillustrationer.

Mössens julafest

*Ulf Røder Ølrog
Alf Røysen*

A musical score for a Swedish song. The score consists of five staves of music in common time, treble clef, and G major. The lyrics are written below each staff. Chords are indicated above the staff at the beginning of each line: D, A7, D, A7, D, G, D, A7, D, G, D, A7, D. The lyrics are as follows:

 När nätterna blir lång-a och köl-den sät-terin, tar Mam-ma Mus och sam-lar he-la

 bar-na-ska-ran sin. Hon vi-sar sen på fäl-lan: "Ni ak-tar er för den, så

 får vi al-le-sam-mans fi-ra jul i-gen!" Hej-san hopp-san, fal-le-ral-le-ra! När

 ju-len kom-mer ska var-en-da ung-e va-ra gla'! Hej-san hopp-san,

 fal-le-ral-le-ra! När ju-len kom-mer ska var-en-da ung-e va-ra gla'

D

2. Och Mamma Mus är flitig, hon hämtar en bit kol
A7 D
och svärtar tak och väggar i sitt lilla musehål.

För nere uti källar'n har mössen sitt kryp-in,
A7 D
där städar barnen skrymslena med svansen sin

G D
//: Hejsan, hoppsan, fallerallera,
A7 D
när julen kommer ska varenda unge vara gla'! //

D

3. Till slut så kommer kvällen som alla väntar på
A7 **D**
och Pappa Mus han letar fram en stövel utan

Den har dom sen till julgran och pryder den så fint
A7 D
med spindelväv i gult och blått och gredelint.
G D
//: Hejsan, hoppsan, fallerallera,
A7 D
när julen kommer ska varenda unge vara gla'! ://

D

4. Var unge får till julklapp en liten, liten nöt,
A7 D
den gnider dom med kolapapper så att den blir söt.

Från skafferiet tar dom en fläskbit eller två,

A7 D

och den får allesammans lov att lukta på.

G //: Hejsan, hoppsan, fallerallera, **D**

A7 D
när julen kommer ska varenda unge vara gla'! ://

D

5. Och gamla Mormor Mus hon har också kommit ner,
A7 D
och hennes gungstol gungar takt, när som hon dansen ser.

Då ingen riktig gungstol, f  r som ni alla vet,

A7 **D**
så sitter hon och gungar på en stor potät.

G **D**
// Haagen-Dazs, follow along.

v: Hejsan, hoppsan, fallerfallera,
A7
när julen kommer ska varenda un-

Han-Julien Kolumbi ska varenda unge vara gla : .//

1

6. Dom hoppar och dom dansar och trallar så en stund,
A7 D
tills Pappa Mus han säger: "Nej, nu tar vi oss en blund."

Och barna går till sängs, medan pappan håller vakt,

// Heisen-boppen-fallerallora

. Hejsan, hoppsan, raffera! D
A7
när julen kommer ska varenda un-

Han skulle komma att variera ungefär så här : //

D

ska alla nästa år få fira jul igen.
G
P

//: Heisan hoppsan faller allra

. Hejsan, hoppas, tancaråner,
A7 D
när julen kommer ska varenda up-

Han skulle komma att varenda unge vara glad.

Ser du stjärnan i det blå?

© S. S. Wilson
Cartine/Washington

C G7 C G7 C E7 Am E7

Nat - ten kom - mer tyst, smy - ger till din hu - vud - gärd, och när den har

Am D7 Gdim G7+ C A7

kysst din tröt - ta tan - ke du flyr till dröm - mens värld. Ser du stjär - nan

Dm G7 Cdim C Cdim Dm

i det blå? Allt du öns - kar kan du få, om ditt hjär - ta har be - gärt vad

G7 C G7 C A7 Dm G7

du har kärt. Stjär - nan har en säll - sam makt och när du din

Cdim C Cdim Dm G7 C

öns - kan sagt från en sil - ver - strå - le klar du får ditt svar.

Fm G7 C Dm G7 C Am

Ö - dets fe kan vack - ra gå - vor ge åt al - la

D7 Fm G7 C A7 Dm

dem som tro på him - lens stjär - nor. Bin - der du en öns - ke - krans

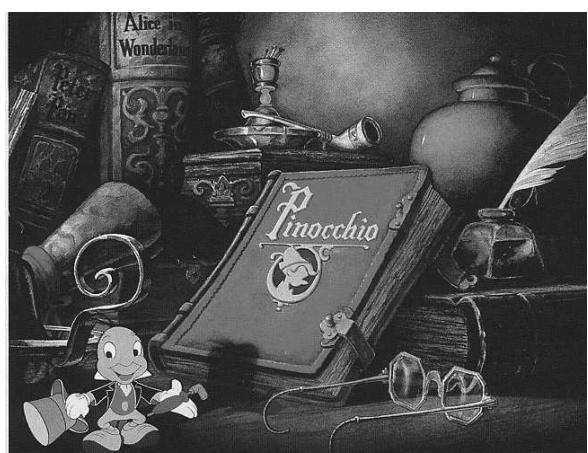
G7 C Cdim Dm

får du allt vad vack - rast fanns när du mö - ter af - ton - stjär - nans

G7 C

kla - ra glans.

Sedan 1960 har Walt Disneys "God Jul önskar Kalle Anka och hans vänner" sänts i svensk TV. Klockan 15.00 avstannar allt julstök i många hem. Arbetet återupptas igen klockan 16.00, när Bengt Feldreich och Benjamin Syrsa sjungit Ser du stjärnan i det blå ur filmen Pinocchio.

förforna, flydda dar

C Am Dm G7 C F

Är gam - mal kär be - kant - skap glömd och allt, som for - dom var? Skall
 ing-enbä-ga- re bli tömd för for - na flyd - da dar? För for - na flyd - da dar, min vän, för
 for - na, flyd - da dar! En hjärt - lig skål vi dric - ka än för for - na, flyd - da dar!

C Am Dm F C Am Dm G7 Am G7 C

2. Och säkert tar du nu ditt stop
 C F
 och säkert mitt jag tar.
 C Am Dm G7
 Vi ta en hjärtlig skål ihop
 Am G7 C
 för forna, flydda dar.
 Am Dm G7
 För forna, flydda dar, min vän,
 C Am F
 för forna, flydda dar!
 C Am Dm G7
 En hjärtlig skål vi dricka än
 Am G7 C
 för forna, flydda dar.

3. Se här min hand, min trogna vän
 C F
 och räck mig din till svar!
 C Am Dm G7
 En ärlig klunk! Vi tömma den
 Am G7 C
 för forna, flydda dar.
 Am Dm G7
 För forna, flydda dar, min vän,
 C Am F
 för forna, flydda dar!
 C Am Dm G7
 En hjärtlig skål vi dricka än
 Am G7 C
 för forna, flydda dar.

Auld lang syne

*Should auld acquaintance be forgot,
 and never brought to mind?
 Should auld acquaintance be forgot,
 and never brought to mind?
 For auld lang syne, my dear,
 for auld lang syne,
 we'll take a cup of kindness yet
 for auld lang syne.*

Robert Burns

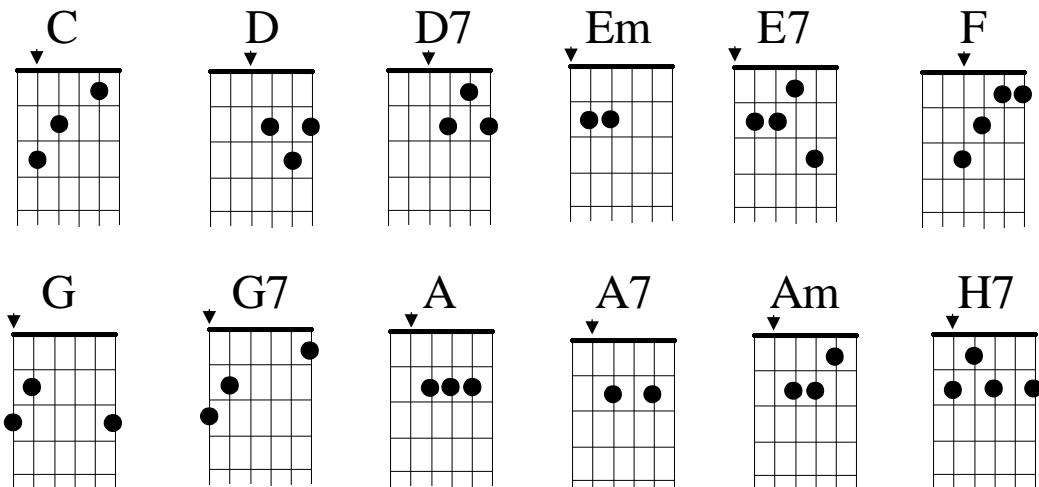
Auld lang syne sjungs på nyårsaftonen
 i hela den engelskspråkiga världen.

Det gamla och det nya året

Innehåll

Adventstid	9	Kring julgransen	31
Bereden väg för Herran	5	Liten julvisa	26
Dagen är kommen	17	Lusse lelle	11
Den första julen	20	Låt mig få tända ett ljus	8
Det är advent	6	Mössens julafton	34
Det är en ros utsprungen	12	Nu så kommer julen	29
Dotter Sion	6	Nu tändas tusen juleljus	12
Ett barn är fött på denna dag	16	Nu är det jul igen	31
För forna, flydda dar	37	När det lider mot jul	3
God morgon mitt herrskap	11	När juldagsmorgen glimmar	18
Gå Sion din konung att möta	4	O, helga natt	15
Hej, tomtegubbar!	32	Sancta Lucia	10
Hosianna	7	Ser du stjärnan i det blå?	36
Härlig är jorden	18	Staffan stalleträng (mollvariant)	24
Jul, jul, strålande jul	22	Staffan stalleträng (durvariant)	25
Julbocken	27	Stilla natt	14
Julspolska (Nu ha vi ljus...)	30	Tomtarnas julnatt	28
Julvisa (Giv mig ej glans...)	21	Var hälsad sköna morgonstund	19
Klang min vackra bjällra	23	Vi tänder ett ljus i advent	9

Visor till gitarr

10

Julsånger

*Nu tändas tusen juleljus, Stilla natt, Tomtarnas julnatt
och Hej tomtegubbar finns med i Julsånger.*

Utöver dessa fyra är 34 andra visor kring julen med.

Samtliga är försedda med melodistämma
och lätta gitarrackord, som är utskrivna på alla verser.

Visor till gitarr

1. Gitarrskola
2. Skolsånger
3. Skillingstryck
4. Svenska folkvisor
5. Astrids sånger
6. Sång- och danslekar
7. Carl-Michael Bellman
8. Kaffetåren
9. Konsten att sjunga och spela utantill
- 10. Julsånger**

Musik att minnas

Källslätten 12
647 91 Mariefred
www.musikattminnas.se